

Bucuresti, 5 Februarie 2015

Orientul Mijlociu si Africa de Nord: Care este progresul dupa "Primavara Araba"?

- **Activitatea economica isi revine in Orientul Mijlociu si Africa de Nord**
- **Dezvoltarea solida continua in tarile GCC¹, iar redresarea economica a importatorilor de petrol continua**
- **Exportatorii de petrol si-au diversificat cu succes economiile, dar depind inca foarte mult de sectorul de hidrocarburi din punctul de vedere al bugetului si veniturilor din exporturi**
- **Importatorii de petrol se confrunta cu riscuri mai mari de aparitie a unor tensiuni geopolitice**
- **Marocul si Tunisia beneficiaza de redresarea la nivel european si de stabilitatea politica sporita**

Dupa o perioada de instabilitate politica si sociala, activitatea economica prinde putere in zona Orientului Mijlociu si Africii de Nord. Se estimeaza ca dezvoltarea se va mentine la 2,6% in 2014 si va accelera la 3,2% in 2015, in contextul redresarii economice si a semnelor preliminarii de consens politic in anumite tari ale regiunii. Cu toate acestea, dezvoltarea va continua sa se mentina sub nivelul mediei de 5,4% din anii 2000-2010.

Dezvoltarea regiunii Orientul Mijlociu si Africa de Nord

Se estimeaza ca dezvoltarea tarilor GCC va creste cu 4,2% in 2014 si cu 4,1% in 2015, conducand cresterea economica din regiune, in contextul dezvoltarii unor activitati robuste cu alte produse decat hidrocarburile si pe baza unor mari surplusuri bugetare. Politicile de diversificare au permis

¹ GCC = Consiliul de Cooperare din Golf a fost format in anul 1981 si este format din Arabia Saudita, Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Kuwait, Oman, Qatar.

regiunii GCC sa sprijine industriile care se bazeaza pe alte produse decat hidrocarburile. In general, in tarile GCC, ponderea contributiei sectorului hidrocarburilor la GDP a scazut de la 41% in 2000, la 33% in 2014. Aceste tari beneficiaza si de elemente financiare fundamentale solide, precum active uriase in fondurile financiare suverane si surplusurile externe. Cu toate acestea, declinul pronuntat al preturilor la petrol afecteaza dezvoltarea si soldurile fiscale ale anului 2015.

In ceea ce priveste importatorii de petrol (Egipt, Iordan, Liban, Maroc, Tunisia), se estimeaza ca relansarea turismului, a increderii investitorilor si exporturilor, sprijinite de redresarea tarilor europene, vor contribui pozitiv la dezvoltare. Multe tari importatoare de petrol au anuntat pachete de stimulare pentru sprijinirea activitatii economice ca rezultat al miscarii sociale. Se estimeaza ca activitatea importatorilor de petrol va creste cu 2,5% in 2014 si cu 3,4% in 2015; insa, aceste tari se confrunta cu niveluri ridicate ale somajului si deficite bugetare si de cont curent. Nivelurile datoriilor publice sunt inca mari, dar se estimeaza ca situatia se va imbunatati pe baza relansarii activitatii economice si a reformelor de stimulare.

Previziunile de crestere ale PIB-ului real (%)

	2010	2011	2012	2013	2014f	2015f
MENA	5,5	5	6,2	2,8	2,6	3,2
Algeria	3,6	2,8	3,3	2,8	3,5	3,2
Bahrein	4,3	2,1	3,4	5,3	3,9	3
Egipt	5,1	1,8	2,2	2,1	2,2	3,5
Iran	6,6	3,9	-6,6	-1,9	1,7	2,2
Iordania	2,3	2,6	2,6	2,9	3,3	3,8
Kuweit	-2,4	10,2	8,3	-0,4	2,2	2,5
Liban	8	2	2,5	1,5	1,5	2,5
Maroc	3,6	5	2,7	4,4	2,9	4,2
Oman	4,8	4,1	5,8	4,8	3,8	4
Qatar	16,7	13	6,1	6,5	5,9	6,7
Arabia Saudita	7,4	8,6	5,8	4	4,2	3,8
Tunisia	2,6	-1,9	3,7	2,3	2,8	3,9
UAE	1,6	4,9	4,7	5,2	4,3	4,2

Sursa: Coface

Pe de alta parte, instabilitatea regionala este afectata puternic de performanta economica a unor tari precum Irak si Libia. Se estimeaza ca acestea vor inregistra scaderi de 2,5%, respectiv 19,8% in 2014.

"Divergenta intre exportatorii de petrol si importatorii de petrol persista, iar nivelurile de dezvoltare reala raman sub media din 2000-2010". Cu toate acestea, majoritatea tarilor GCC au reusit sa evite tensiunile geopolitice, ceea ce le-a permis sa continue sa atraga investitiile straine si sa inregistreze niveluri de crestere solide. Acestea continua sa investeasca puternic in sectoarele non-petroliere pentru a-si transforma economiile. Astfel isi reduc si vulnerabilitatea fata de un declin puternic al preturilor produselor energetice. Prin urmare, evaluarile Coface privind mediul de afaceri sunt mai bune in aceste tari. Insa, exista inca unele probleme privind deteriorarea viitoare a soldurilor fiscale care trebuie rezolvate, nivelul ridicat al birocratiei si imbunatatirea transparentei. Impactul instabilitatii sociale si politice a fost mai mare pentru importatorii de petrol. Acestia sufera inca de pe urma incertitudinii politice, nivelului ridicat al somajului si datoriei publice, deficitului soldurilor curente si dezechilibrelor fiscale. Cu toate acestea, tarile inregistreaza unele progrese din punct de vedere al reformelor structurale pentru imbunatatirea performantei fiscale, conditiilor pietei de munca si mediului de afaceri. Se estimeaza ca Tunisia si Maroc vor avea o performanta economica

mai buna datorita redresarii economice din Europa", a declarat Seltem IYIGUN, Economist Coface pentru regiunea Orientul Mijlociu si Africa de Nord.

Sectorul hidrocarburilor: Dezvoltarea regionala expusa la volatilitatea preturilor si afectata de tensiunile regionale

GCC este o regiune bazata pe petrol si poseda cele mai mari resurse confirmate din lume. Kuwait, Qatar, Arabia Saudita si Emiratele Arabe Unite reprezentau aproximativ 41% din rezervele de titei confirmate ale Organizatia Tarilor Exportatoare de Petrol (OPEC) la sfarsitul anului 2013. Pentru tarile GCC, acest sector este sursa cea mai importanta din punctul de vedere al exporturilor si a veniturilor bugetare. Veniturile din hidrocarburi ofera finantarea necesara pentru dezvoltarea altor industrii. Declinul preturilor la petrol poate duce la o scadere a veniturilor bugetare si din exporturi. De asemenea, poate afecta increderea investitorilor in unele proiecte, prin reducerea marjelor de profit al companiilor si poate duce la intarzieri sau anulari. Impreuna cu o crestere a preturilor fiscale in pragurile de rentabilitate, aceasta poate face ca majorarea cheltuielilor sociale si de investitii sa nu poata fi sustinuta. Cheltuielile de capital mai mici pot afecta dezvoltarea.

Sectorul textil: relansarea dupa instabilitate

Sectorul textil si cel de imbracaminte sunt unele din cele mai traditionale industrii din tarile din Africa de Nord, deoarece reprezinta o parte importanta a fortei de munca si productiei industriale. In Maroc, sectorul textil este cel mai mare angajator al fortei de munca industriale, cu un procent de 40%. Sectorul reprezinta 10% din PIB si 20% din exporturi. In Tunisia, sectorul textil si de imbracaminte este al doilea cel mai mare exportator din industriile manufacturiere si contribuie cu 19% la totalul exporturilor din aceasta tara. Sectorul a furnizat 7% din mana de lucru in primul trimestru al anului 2014. Concentrarea exporturilor textile catre tarile europene, puterea de negociere a clientilor asupra producatorilor, accesul limitat la finantare si instabilitatea politica sunt riscurile principale din acest sector.

CONTACT MEDIA:

[Emilia MUSCALU - T. +40/21/231 60 20 - emilia.muscalu@coface.com](mailto:emilia.muscalu@coface.com)

Despre Coface

Grupul Coface, lider mondial in asigurările de credit, ofera companiilor din intreaga lume solutii de protejare impotriva riscului financiar de neplata a clientilor proprii, atat pe piata interna, cat si pentru export.

In 2013, cu suportul celor 4.440 de angajati, Coface a inregistrat o cifra de afaceri consolidata de 1.440 MLD EUR. Prezent in mod direct sau indirect in 98 de tari, Grupul asigura peste 37.000 de companii din peste 200 de tari. In fiecare trimestru, Coface publica evaluarile sale de risc de tara pentru 160 de tari, pe baza cunostintelor sale unice asupra comportamentului de plata al companiilor si pe baza expertizei celor 350 de underwriter-i ai sai.

In Franta, Coface gestioneaza garantiile publice de export in numele Statului Francez.

www.coface.ro

Coface SA. este listata la Euronext Paris - Categoria A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

